

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1973/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 18.K.700.466/2025/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A dr. Székely Edit Hajnalka ügyvéd által képviselt indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó a Debreceni Törvényszék 18.K.700.466/2025/9. számú ítélete ellen terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2025. július 15-én, a Debreceni Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó az Alkotmánybíróság főtitkára felhívására 2025. augusztus 25-én – határidőn belül – kiegészítette és egységes szerkezetbe foglalta. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény I. cikkével, XII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panaszról és az ügyben hozott bírói döntésről megállapítható, hogy az alapügy (hatósági bizonyítvány tárgyában hozott közigazgatási egyedi döntés jogszerűsége) tárgya egy egészségügyi szolgálati jogviszonyhoz szükséges speciális erkölcsi bizonyítvány kiadásának a megtagadásával kapcsolatos jogvita volt.
- [4] A bíróság által megállapított tényállásból kitűnően az indítványozót a Nyíregyházi Törvényszék a 2024. december 4-én kelt, és aznap jogerőre emelkedett 2.B.394/2024/9. számú ítéletével hét rendbeli, bünszövetségben elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b*) pont] 2 év szabadságvesztésre – 4 év próbaidőre felfüggesztve – és 85 000 000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Az indítványozó a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól előzetes bírói mentesítés eredményeként 2024. december 4-

én mentesítésre került. Ezt követően az indítványozó többször kérelmezte hatósági erkölcsi bizonyítvány kiadását annak igazolására, hogy vele szemben – tekintettel az előzetes mentesítésre – az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjt.) szerinti kizáró feltétel nem áll fenn. Az egészségügyi szolgálati jogviszony létesítéséhez szükséges speciális erkölcsi bizonyítvány kiadására az indítványozónak azért volt szüksége, mert több szakvizsgával, tudományos fokozattal és 20 éves szakmai gyakorlattal rendelkező főorvosként szeretett volna továbbra is kórházban dolgozni egy olyan térségben, ahol ennek érdekében az ott lakók petíciót is indítottak. Az indítványozót az orvosi hivatás gyakorlásától nem tiltották el. Az indítványozó részére az általános erkölcsi bizonyítványt ugyan kiállították, de a speciális erkölcsi bizonyítvány kiadására irányuló kérelmét a Belügyminisztérium a jelen ügy szempontjából releváns, 2025. február 6-án kelt határozatával, az Eszjt. 2. § (6) bekezdésére hivatkozással elutasította. E döntés ellen az indítványozó kereseti kérelmet terjesztett elő, kérve a közigazgatási cselekmény bírósági felülvizsgálatát. Azzal érvelt, hogy az előzetes mentesítésre tekintettel esetében a büntetett előlethez fűződő jogkövetkezmények el sem kezdődnek, a mentesítés hatálya kiterjed a büntetőjogon kívüli hátrányos jogkövetkezményekre is, és így ő újra az elítélés előtti státuszát kellene, hogy élvezze. Hangsúlyozta, hogy a foglalkozásától a büntetőbíróság nem tiltotta el, a speciális hatósági erkölcsi bizonyítvány kiadásának megtagadása mégis egyfajta foglalkozástól eltiltásként érvényesül. A kereseti kérelemben azt is állította, hogy az elutasító hatósági döntés az Alaptörvény több rendelkezését sérti.

- [5] 3. A Debreceni Törvényszék a 2025. június 19-én kelt, 18.K.700.466/2025/9. számú ítéletével az indítványozó keresetét nem találta alaposnak, ezért elutasította.
- [6] Az ítélet indokolásában a törvényszék – egyebek mellett – idézte az Eszjt. 2. § (6), (8) és (10) bekezdéseit, a Btk. 97. § (2) bekezdését, 102. § (1)–(2) bekezdéseit, a bünyügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünyügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bnytv.) 1. § (1) és (3) bekezdéseit, 14. §-át, 15. §-át, 71. § (1) bekezdését, 73. § (1) bekezdését, valamint az Alkotmánybíróság releváns gyakorlatát. Rögzítette, hogy a jelen közigazgatási perben a bíróság csak az indítványozó hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelme tárgyában hozott belügyminiszteri döntés jogszerűségét vizsgálta, a büntetőeljárás folyamatát és a büntetőbíróság ítélete meghozatalához vezető utat nem értékelhette.
- [7] A belügyminiszter – mint alperes – a hatósági erkölcsi bizonyítvány kiállításakor a Bnytv. előírásainak megfelelően, a nyilvántartás adattartalma alapján járt el, a kérelemre folytatott eljárásban méltányossági vagy mérlegelési jogkör nem illeti meg, az indítványozó nehéz élethelyzete ellenére sem.

- [8] Az Eszjt. 2. § (6) bekezdése szerint: „Egészségügyi szolgálati jogviszony nem létesíthető azzal, akivel szemben az (5) bekezdésben meghatározott *a)* szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztést szabtak ki, *aa)* öt évet el nem érő szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig, *ab)* ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig; *b)* szándékos bűncselekmény miatt közérdekű munkát vagy pénzbüntetést szabtak ki, a mentesítés beálltától számított két évig; *c)* szándékos bűncselekmény miatt végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést szabtak ki, a mentesítés beálltától számított három évig.” Az alperesnek a kérelemre lefolytatott regisztratív eljárásban csak azt kellett ellenőriznie, hogy az indítványozó e törvényi feltételeknek megfelel-e, vagyis a – nem vitásan – szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés és az ahhoz kapcsolódó előzetes mentesítés beálltától számított 3 év eltelt-e.
- [9] A törvényszék rámutatott, hogy jelen esetben a büntető ítélet jogerőre emelkedésének napjától számítandó a mentesítés beállta, ezért az indítványozó azon érvelése, hogy az Eszjt. szerinti határidők el sem kezdődtek, nem helytálló. Az indítványozó előtt ismert volt, hogy léteznek olyan foglalkoztatási jogszabályok, amelyek a mentesítés alá eső elítéléshez hátrányos jogkövetkezményeket fűznek. A jogalkotó több foglalkozás kapcsán is bevezetett ilyen – egyező tartalmú – szabályozást, pl. a közjegyzőkre, a kormányzati igazgatásban dolgozókra, a közszolgálati tisztviselőkre, a fegyveres biztonsági őrökre és a természetvédelmi és mezei őrszolgálatra, vagy a rendvédelmi szervek hivatásos állományában szolgálatot teljesítőkre. Az Eszjt.-ben megállapított 3 éves időtartam a kapcsolódó AB határozatok – így különösen a 20/2013. (VII. 19.) AB határozat – alapján az Alaptörvény általános alapjog-korlátozási tesztjének megfelel. Az alperesnek jelen esetben nem volt más lehetősége, mint megállapítani, hogy az indítványozó az Eszjt. szerinti feltételnek (a mentesítés beálltától számított 3 év eltelté) nem felel meg. Önmagában pedig az, hogy bizonyos jogviszonyok meghatározott ideig nem létesíthetők szándékos bűncselekmény elkövetése miatt kirótt büntetések esetén, nem jelent foglalkozástól eltiltást, és az igazságszolgáltatás büntető monopóliumát sem töri át.
- [10] 4. Az indítványozó a Debreceni Törvényszék 18.K.700.466/2025/9. számú ítélete ellen az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő 2025. július 15-én, a Debreceni Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó az Alkotmánybíróság főtitkára felhívására 2025. augusztus 25-én – határidőn belül – kiegészítette és egységes szerkezetbe foglalta. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény I. cikkével, XII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek.

- [11] 4.1. A tényállás és a pertörténet rövid ismertetését követően az indítvány kitért rá, hogy az indítványozó főorvos volt a fehérgyarmati kórházban, és az ellene indult eljárás a térségben felháborodást váltott ki, ami miatt támogató aláírásgyűjtést is indítottak, kinyilvánítva, hogy az indítványozó munkájára a hátrányos helyzetű térségben szükség van. Az indítványozó rögzíti, hogy a büntetőeljárás vizsgálati szakaszában egyezség megkötésére került sor, amellyel az indítványozó és védője legfontosabb célja az volt, hogy az indítványozó továbbra is kórházban dolgozhasson. Az egyezség értelmében az indítványozót az orvosi hivatás gyakorlásától nem tiltották el, és előzetesen mentesítették a büntetett előlethez fűződő joghátrányok alól a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján. Ezt követően kérelmezte az indítványozó az egészségügyi szolgálati jogviszony létesítéséhez szükséges speciális erkölcsi bizonyítvány kiadását, amelyet a belügyminiszter elutasított, az e döntés ellen az indítványozó által előterjesztett keresetet pedig a Debreceni Törvényszék nem találta alaposnak.
- [12] Az indítványozó érvelése szerint az előzetes mentesítésben az „előzetes” kifejezés nyelvtani értelmezés szerint azt jelenti, hogy a büntetett előlethez fűződő joghátrányok és azokhoz kapcsolódóan a mentesítés folyamata „el sem indul”. Véleménye szerint a mentesítés az elítélés büntetőjogon kívüli hátrányos jogkövetkezményeire is kiterjed, így az elítélt „jogi értelemben újra az elítélés előtti státuszát élvezzi.” Az előzetes mentesítés a bíróság mérlegelésén alapul, és jelen esetben a bíróság az indítványozót érdemesnek tartotta az előzetes mentesítésre. Arra is utal az indítvány, hogy ha az indítványozónak nem lenne orvosi szakvizsgája, akkor az orvosi hivatást egyáltalán nem tudná gyakorolni az elítélése következtében, még magánrendelés keretei között sem.
- [13] Az indítványozó előadta, hogy ügyében rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban, az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló határidőt megtartotta, és mivel az alapügyben felperes volt, egyedi ügyben érintett személynek minősül.
- [14] 4.2. Az Alaptörvény XII. cikk – a munka és a foglalkozás szabad megválasztása, és a vállalkozáshoz való jog – sérelme kapcsán az indítványozó arra hivatkozott, hogy az elengedhetetlenül szükséges speciális erkölcsi bizonyítvány kiadásának megtagadása sérti az e cikkben foglalt jogokat, mert ellehetetleníti a foglalkozása gyakorlását. Ismételten utalt rá, hogy a büntetőeljárás alatt a védelem legfőbb célja az előzetes mentesítés elérése volt, amelyet ő úgy értelmez, hogy ilyen esetben az Eszjt. sem fűzhetne további hátrányos jogkövetkezményt az elítéléshez, hiszen illet a büntetőbíróság sem látott indokoltnak. Az indítványozót orvosi hivatása gyakorlásától nem tiltották el, ennek ellenére az indítványozó az Eszjt. szabálya miatt nem szolgálhatja a társadalom érdekeit, csak magánrendelést folytathat. Az Eszjt. által előírt várakozási idő – az alkotmányjogi panasz szerint – „büntetőjogon kívüli

szankcióként” kiüresíti az előzetes mentesítés tartalmát. Ez az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét is felveti. Az indítványozó aláhúzza, hogy munkájára mind Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyében, mind az ország több kórházában nagy igény lenne, és az őt ért jogsérelem egzisztenciálisan is ellehetetleníti, mert a jelentős összegű pénzbüntetés megfizetéséhez is szüksége lenne arra, hogy munkaviszonyt tudjon létesíteni.

- [15] Kifejtette az indítványozó, hogy az általános erkölcsi bizonyítványt kiállították a részére, aszerint pedig büntetlen előéletűnek minősül, így szabadon megválaszthatná a foglalkozását, ezt azonban az Eszjt. ellehetetleníti, mert az ő speciális helyzetére nem tartalmaz rendelkezést. Az Eszjt. „kidolgozatlan rendelkezése” ezért – az alkotmányjogi panasz szerint – ütközik az Alaptörvénnyel, mint legmagasabb szintű normával.
- [16] 5. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [17] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [18] 6. Az indítványozó – a Debreceni Törvényszék 18.K.700.466/2025/9. számú ítélete átvételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény I. cikkét, XII. cikkét és XXVIII. cikk (1) bekezdését –, továbbá a rendelkezésére álló rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [19] 7. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; *b)* az eljárás megindításának indokait; *c)* az Alkotmánybíróság által

vizsgálható bírói döntést (a Debreceni Törvényszék 18.K.700.466/2025/9. számú ítélete); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [I. cikk, XII. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdés]; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.

[20] Nem felel meg azonban az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjainak, mivel nem tűnik ki belőle – a konkrét ügyre vonatkoztatva, az Alkotmánybíróság által vizsgálható módon – az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege; illetve az, hogy a sérelmezett bírói döntés miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

[21] 7.1. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény I. cikkét és XXVIII. cikk (1) bekezdését mindössze felsorolt, mint sérülni vélt Alaptörvényben biztosított jogot, azonban azokhoz érdemi indokolást nem kapcsolt, az emberi méltóság és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog Debreceni Törvényszék általi megsértésére nem tartalmaz utalást; így az indítvány ezen elemei nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiban foglalt feltételeknek, és az Alkotmánybíróság által nem vizsgálhatók.

[22] 7.2. Az Alaptörvény XII. cikke összefüggésében az alkotmányjogi panasz azt sérelmezte, hogy ugyan az indítványozó a megelőző büntetőeljárás eredményeként előzetes mentesítésben részesült, egészségügyi szolgálati jogviszonyt az Eszjt. 2. § (6) bekezdés *c)* pontja alapján – az e jogviszony létesítéséhez szükséges speciális erkölcsi bizonyítvány kiadásának megtagadása miatt – mégsem létesíthet, mert arra e törvényi rendelkezés értelmében „a mentesítés beálltától számított három évig” nincs lehetőség. Ezt a törvény által előírt kötelező várakozási időt az indítványozó „büntetőjogon kívüli szankcióként” értékelte, amely további hátrányos jogkövetkezményként jelent számára a büntetőbíróság bűnösséget megállapító ítéletében foglaltakhoz képest. Az Eszjt. szabályát az indítványozó hiányosnak, „kidolgozatlanak” tartja, amely ezért nincs összhangban a Btk.-val és az Alaptörvénnyel. Tartalmilag tehát azt sérelmezi az alkotmányjogi panasz, hogy az Eszjt. mint ágazati törvény az elítéléshez másodlagos jogkövetkezményt (meghatározott ideig egészségügyi szolgálati jogviszony létesítésének a tilalmát) fűzött, amelyre az ügyészséggel kötött, a bűnösség beismeréséről szóló egyezsége nem terjedt – és mivel nem büntetőjogi jogkövetkezményről, hanem büntetőjogon kívüli területről, ágazati foglalkoztatási szabályról van szó, nem is terjedhetett – ki. Az indítványozó ezzel nem a támadottként megjelölt bírói döntés, hanem a rá alkalmazott jogszabályi rendelkezés, az Eszjt. 2. § (6) bekezdése kritikáját fogalmazta meg, e szabály hiányosságát és az általa okozott koherenciazavart panaszolja, jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállására is utalva. Azonban az indítványozó az Abtv. 26. §-a szerinti, jogszabály alaptörvény-ellenességét állító alkotmányjogi panaszt, és ennek megfelelő határozott kérelmet

nem terjesztett elő; mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítása pedig az Abtv. 46. § (1)-(2) bekezdése szerinti, az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezmény, amelynek megállapítását az indítványozó nem jogosult indítványozni {3201/2024. (V. 31.) AB végzés, Indokolás [31]}.

[23] Az alkotmányjogi panasz ezért az Alaptörvény XII. cikke sérelmét állító részében sem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának, nem tartalmaz releváns, az Alkotmánybíróság által vizsgálható indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; ezért érdemi vizsgálatra nem alkalmas.

[24] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján.

Budapest, 2026. március 31.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró